

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-432-3-22>

ПІДВИЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У ПОВОЄННИЙ ЧАС В УКРАЇНІ

В умовах повоєнного відновлення України питання підвищення людського капіталу стає особливо важливим. Війна не лише серйозно пошкодила інфраструктуру країни, а й вплинула на соціально-економічну ситуацію, змусивши українське суспільство переглянути підходи до управління ресурсами. У цьому контексті дуже важливо розглянути, як можна створити ефективну систему менеджменту, здатну не лише відновити, а й покращити рівень людського капіталу.

Розвиток людського капіталу – це один із найважливіших аспектів економічного і соціального процвітання країни [2]. В Україні, де існують критичні наслідки війни та різноманітні виклики, інвестування в людський капітал стає критично важливим для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності на міжнародній арені.

Україна з початку війни зіткнулась з проблемою міграції людей. Понад 9 млн українців перетнули кордон, що призвело до негативного ефекту на економіку країни [1].

Для підвищення якості людського капіталу в Україні потрібно створити ефективну систему менеджменту, що надасть можливості підвищити рівень ефективності економіки країни, створити умови для інноваційного розвитку [6]. Для цього потрібно провести аналіз та створити умови для такої системи.

1. Оцінка потреб ринку праці. Після війни ринок праці потребує переосмислення: нові спеціальності, компетенції та навички стають життєво важливими. Першим кроком має стати ретельний аналіз потреб ринку, який допоможе виявити найзатребуваніші професії для відновлення економіки.

2. Освіта та перепідготовка. Освіта є ключовим елементом підвищення людського капіталу. Уповільнена економіка вимагатиме більш гнучких підходів до навчання. Необхідно активізувати програми професійної перепідготовки, особливо для тих, хто втратив роботу внаслідок воєнних дій. Важливо також впроваджувати менторські програми, щоб молоді фахівці могли отримувати знання досвідчених професіоналів [3].

3. Освіта та перепідготовка. Освіта відіграє ключову роль підвищенні людського капіталу. У разі сповільненої економіки знадобиться більш гнучкий підхід до навчання. Важливо активізувати програми професійної перепідготовки, особливо для тих, хто втратив роботу через воєнні дії. Також необхідно впроваджувати менторські програми, щоб молоді фахівці могли здобувати знання від досвідчених професіоналів [3].

4. Фокус на людях. Успішна реалізація стратегій підвищення людського капіталу має бути орієнтована на людей. Система менеджменту повинна враховувати потреби працівників, підтримувати їх розвиток та створювати комфортне робоче середовище. Регулярний зворотний зв'язок, тренінги та навчальні курси можуть значно підвищити мотивацію та продуктивність [4].

5. Соціальне партнерство. Важливо встановити співпрацю між державою, бізнесом та освітніми установами [5]. Соціальне партнерство дозволить ефективніше використовувати ресурси, обмінюватися інформацією та досвідом, а також створювати нові можливості для навчання та стажувань [2].

Висновок. Підвищення людського капіталу у повоєнний час є складним, але необхідним завданням для відновлення України. Індивідуальний підхід до навчання, інвестування в технології та увага до потреб працівників можуть допомогти створити ефективну систему менеджменту, здатну адаптуватись до викликів і використовувати можливості, що виникають у нових умовах. Відкритість до змін, інновацій та соціального партнерства стане ключовим фактором успіху.

Література:

1. Гамалій І. Понад 9 млн українців виїхали з початку війни (ООН). 2022. URL: https://lb.ua/society/2022/07/14/523112_ponad_9 mln_ukraintsiv_viihali_z_kraini.html
2. Грішнова О.А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність взаємозв'язок, оцінка, напрями розвитку. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2014. № 1. С. 34–40.
3. Носик О.М. Форми людського капіталу: головні підходи до визначення. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право / ред. кол.: А. П. Гетьман та ін. Харків : Право, 2014. № 3 (18). С. 149–156.
4. Точиліна Ю.Ю. Роль людського капіталу в інноваційному розвитку національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 26. Ч. 2. 88 с.
5. Чижова Н.Є. Новітні форми інноваційної праці у контексті розвитку людського капіталу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Випуск 8. С. 897–900.
6. Яшук Т.А. Сутність концепції людського капіталу. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 4(21). С. 71–75.